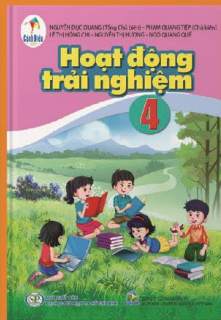
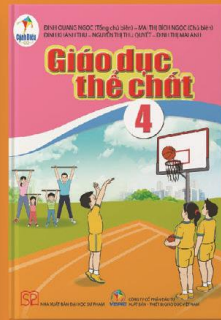
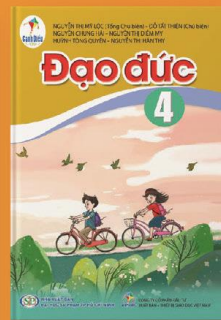
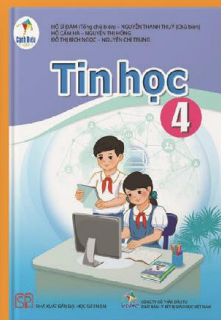
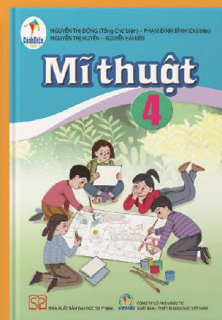
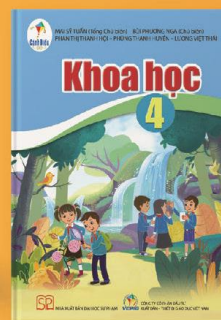
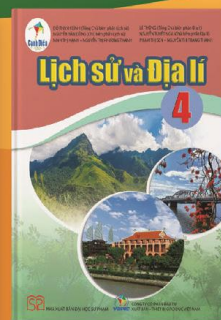
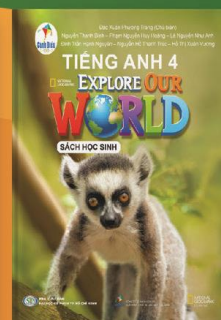
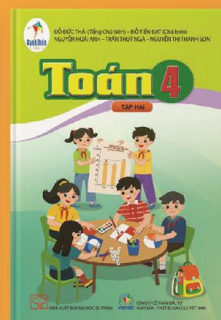
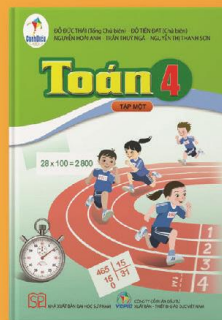
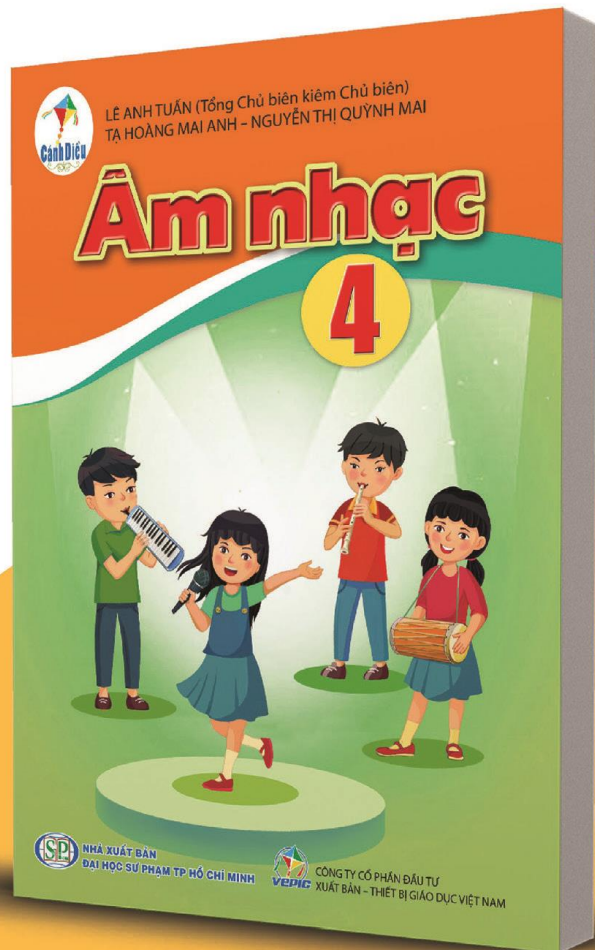

*"Mang cuộc sống vào bài học
Đưa bài học vào cuộc sống"*

TÁC GIẢ

ThS
Lê Anh Tuấn
(Tổng chủ biên
kiêm Chủ biên)

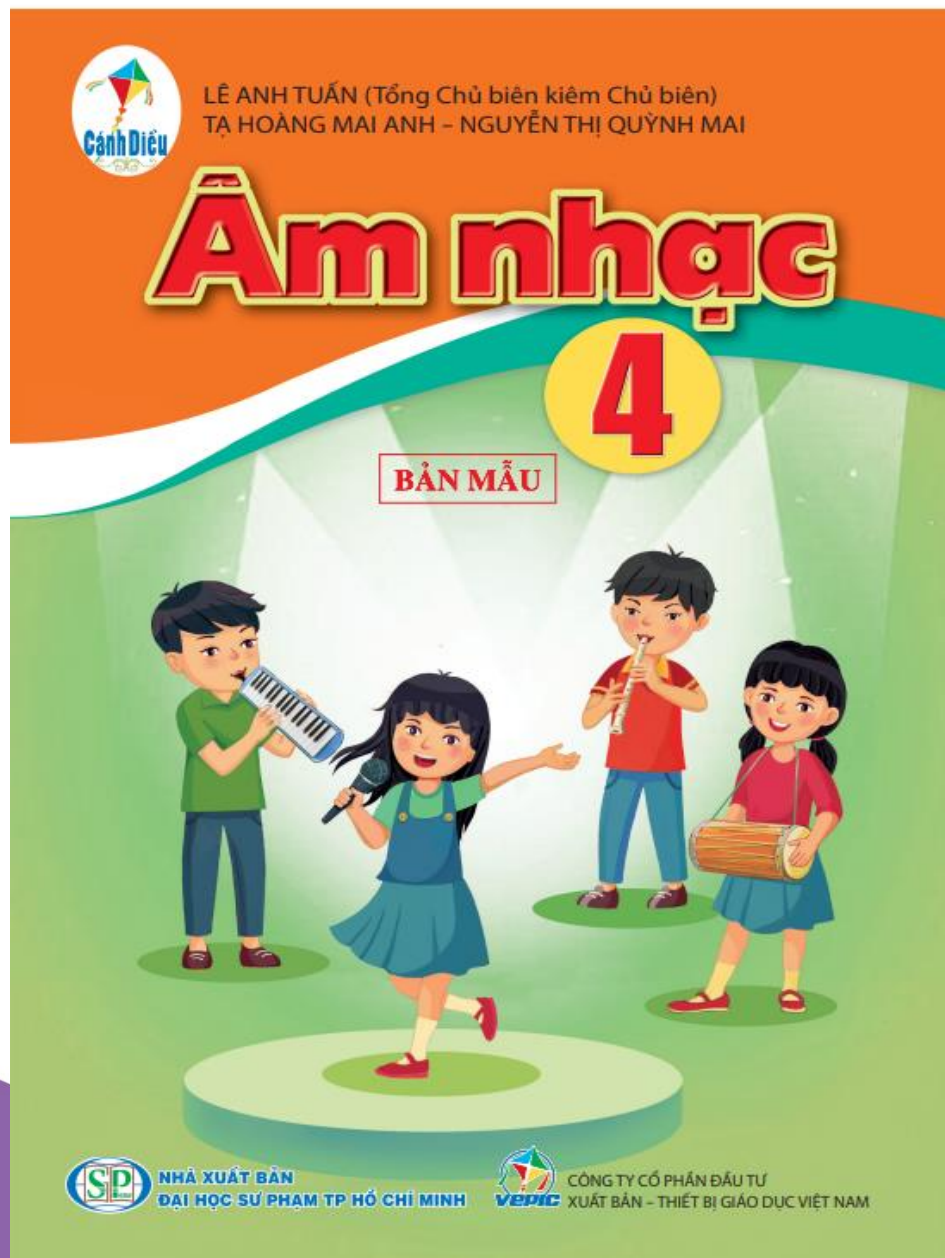

TS
Tạ Hoàng Mai Anh

ThS
Nguyễn Thị Quỳnh Mai

Tác giả

Lê Anh Tuấn (Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam): tác giả CT Âm nhạc 2006; tác giả SGK Âm nhạc lớp 4, lớp 5 (CT 2006); chủ biên CT Âm nhạc 2018; tổng chủ biên SGK Âm nhạc lớp 1, lớp 2, lớp 3, lớp 4 Cánh Diều

Tạ Hoàng Mai Anh (Đại học Sư phạm Hà Nội): tác giả SGK Âm nhạc lớp 2, lớp 3, lớp 4, lớp 10, lớp 11 Cánh Diều

Nguyễn Thị Quỳnh Mai (Đại học Sư phạm Hà Nội 2): tác giả SGK Âm nhạc lớp 2, lớp 3, lớp 4 Cánh Diều

Mang cuộc sống vào bài học

Đưa bài học vào cuộc sống

Giới thiệu sách giáo khoa

Sách Âm nhạc 4 bộ sách Cánh Diều được biên soạn theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Sách có 5 đặc điểm nổi bật là:

- Cấu trúc hài hòa
- Nội dung hay
- Hình thức đẹp
- Phương pháp dạy học tích cực
- Thiết kế theo hướng mở

Nghe hát mẫu

Hát với tình cảm vui tươi

Tập hát

Hát với nhạc đệm

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Em sẽ là mùa xuân của mẹ. Em sẽ...

Trình bày bài hát theo hình thức tốp ca

• Những hình ảnh nào trong bài hát thân quen với tuổi thơ của em?
• Trình bày câu hát mà em yêu thích nhất.

Mang cuộc sống vào bài học

Đưa bài học vào cuộc sống

Mở đầu

♥ Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gỗ hoặc vận động cơ thể.

Đặc điểm thứ nhất: Cấu trúc hài hòa

Sách được biên soạn cho thời lượng dạy học là 35 tiết trong một năm; sách có 8 chủ đề, mỗi học kì có 4 chủ đề và mỗi chủ đề được dạy học trong 4 tiết.

Mỗi chủ đề thường có 4 trong số 6 nội dung là: hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ, lí thuyết âm nhạc và thường thức âm nhạc. Với cấu trúc như vậy, cuốn sách giúp HS thường xuyên được luyện tập những kĩ năng thực hành, để phát triển năng lực âm nhạc.

CHỦ ĐỀ
7

ƯỚC MƠ

Mở đầu

♥ Hãy chia sẻ về những ước mơ của em.

51

Chủ đề SGK Âm nhạc được thiết kế đảm bảo tính đa dạng và phù hợp độ tuổi HS, góp phần hình thành và phát triển cho các em những phẩm chất tốt đẹp. Tên các chủ đề là: Tuổi thơ, Quê hương, Mái trường, Gia đình, Niềm vui, Hòa bình, Ước mơ, Biết ơn thầy cô.

Mang cuộc sống vào bài học

Đưa bài học vào cuộc sống

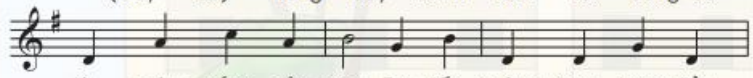
Em là bông hồng nhỏ

Vui tươi – Trong sáng

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn

Em sẽ là mùa xuân của mẹ. Em sẽ
(Trang sách) hồng nằm mơ màng ngủ. Em gói
(Cây có) rừng bầy chim làm tổ. Sông có

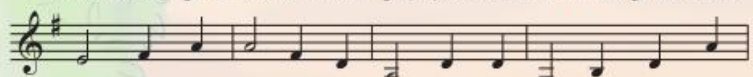
là màu nắng của cha. Em đến trường học bao điều
đầu trên những vần thơ. Em thấy mình là bông hồng...
nguồn từ suối chảy ra. Tìm mỗi người là quê nhà...

1. lạ. Mối hé cười là những nụ hoa. Trang sách...

2. ...nhỏ. Bay giữa trời làm mát ngày qua. Trời mênh mông, đất hiền

hoà. Bàn chân em đi nhẹ nhẹ. Đưa em vào tình người bao

3. lạ. Cây có...
...nhỏ. Tình nồng thấm như Mặt Trời xa.

Đặc điểm thứ hai: Nội dung hay

Nội dung sách giáo khoa Âm nhạc 4 thể hiện đúng các mạch kiến thức theo Chương trình môn Âm nhạc 2018; đảm bảo tính cơ bản, khoa học, thiết thực, phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Nội dung vừa có sự kế thừa SGK hiện hành, vừa có sự đổi mới, lựa chọn những bài học hay và hấp dẫn sau khi đã tiến hành thực nghiệm, đảm bảo tính hệ thống trong cả cấp tiểu học và vừa sức đối với học sinh lớp 4.

Mái trường tuổi thơ

(Aura Lea)

Nhạc: George R. Poulton (Mỹ)

Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Trong sáng

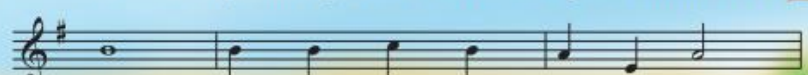
Trường em nằm bên cánh đồng lúa, nghe câu hò ngân

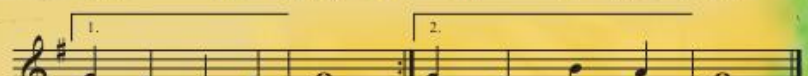
xa. Tuổi thơ hồn nhiên đón ngày mới, tiếng chim hoà lời

ca. Trên quê hương xanh tươi bao la, gió thơm mùi hương

lúa. Bên trang sách em vui học chăm

cho cuộc đời nở hoa. ... cho nhịp sống chan hoà.

Nghe hát mẫu

Hát với tình cảm tha thiết

Tập hát

Hát với nhạc đệm

Nội dung hát là trực chính, là bối cảnh để tổ chức các hoạt động khác như gõ đệm, vận động, trải nghiệm, sáng tạo,... nên tất cả các chủ đề đều được mở đầu bằng nội dung hát.

SGK Âm nhạc có 2 bài dân ca Việt Nam là *Cò lả* (Dân ca đồng bằng Bắc Bộ), *Hát mừng* (Dân ca Tây Nguyên), có 2 bài hát nước ngoài là *Mái trường tuổi thơ* (Nhạc Mỹ), *Ước mơ* (Nhạc Trung Quốc), có 4 bài hát tuổi HS là *Em là bông hồng nhỏ* (Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn), *Bàn tay mẹ* (Nhạc: Bùi Đình Thảo; Lời thơ: Tạ Hữu Yên), *Em yêu hòa bình* (Nhạc và lời: Nguyễn Đức Toàn), *Biết ơn thầy cô giáo* (Nhạc và lời: Hà Giang – Ngọc Hải).

Những người đấu bò

(Les Toreadors)

Trích trong vở nhạc kịch Các-men
của Gioóc-giơ Bi-dê (Georges Bizet)

- ♥ Nghe và cảm nhận bản nhạc
- ♥ Nghe nhạc kết hợp vận động cơ thể

Mô tả những hình ảnh mà em tưởng tượng khi nghe nhạc.

Nội dung nghe nhạc, sách chọn một số bản nhạc không lời và có lời phù hợp với độ tuổi HS lớp 4, trong đó có những bản nhạc nước ngoài rất sinh động là *Lét-ka-gien-ka* (là khúc nhạc dân vũ của Phần Lan), *Những người đấu bò*, là một bản hành khúc thú vị được trích trong vở nhạc kịch *Các-men* của Gioóc-giơ Bi-dê (Georges Bizet), cùng với một số ca khúc Việt Nam như: *Lí kéo chài* (Dân ca Nam Bộ), *Em yêu giờ học hát* (Nhạc và lời: Đinh Viễn), *Chúng em cần hòa bình* (Nhạc và lời: Hoàng Long - Hoàng Lân), *Thầy cô là tất cả* (Nhạc: Bùi Anh Tú; Lời thơ: Nguyễn Trọng Sửu).

Mang cuộc sống vào bài học

Đưa bài học vào cuộc sống

Luyện tập

- Tập bấm nốt Si

- Tập bấm và thổi nốt Si

- Luyện tập giai điệu

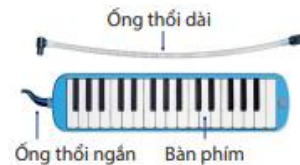
Bài tập ri-coóc-đơ số 1

KÈN PHÍM

Cấu tạo kèn phím

Kèn phím có nhiều bộ phận, chủ yếu được làm bằng nhựa. Loại kèn phổ biến có 32 phím trắng và đen. Trên thân kèn có gắn ống thổi bằng nhựa.

Cách chơi kèn phím

- Người chơi dùng tay phải bấm vào các phím và thổi để tạo ra âm thanh. Có hai tư thế:
  - + Tư thế ngồi: đặt kèn trên bàn, ngón tay trái giữ ống thổi.
  - + Tư thế đứng: bàn tay trái luôn vào quai phía sau để giữ kèn.
- Dùng những ngón tay phải bấm vào các phím. Tập hít thở và thổi nhẹ nhàng.
- Cần bảo quản, vệ sinh kèn phím trước và sau khi sử dụng.

Về nội dung đọc nhạc, sách xây dựng 4 bài đọc nhạc có giai điệu đẹp, vừa sức HS, sử dụng đầy đủ 7 âm của giọng Đô trưởng.

Về nội dung nhạc cụ, sách thiết kế những bài tập Nhạc cụ thể hiện tiết tấu và Nhạc cụ thể hiện giai điệu theo quy định của chương trình môn Âm nhạc 2018. Đến lớp 4, HS bắt đầu được học nhạc cụ giai điệu. Sách xây dựng song song 2 hệ thống bài tập giai điệu, để HS chọn một trong hai nhạc cụ: sáo ri-coóc-đơ (recorder) hoặc kèn phím. Điểm nổi bật ở SGK Âm nhạc Cánh Diều cấp tiểu học là HS có thể trình bày nối tiếp 2 bài tập ri-coóc-đơ hoặc 2 bài tập kèn phím thành một giai điệu hoàn chỉnh hơn, thú vị hơn, giúp HS nâng cao năng lực cảm thụ và kỹ năng chơi nhạc cụ.

Câu chuyện âm nhạc: *Bá Nha và Tử Kỳ*

Phỏng theo Truyện cổ Trung Quốc

1

Bá Nha làm quan nước Tấn, ông là người chơi đàn rất giỏi và không lúc nào rời cây đàn. Mọi người ca ngợi tiếng đàn của Bá Nha hay đến nỗi người phải dùng ăn, cá cũng phải ngồi lên mặt nước để nghe. Vì vậy, ông nghĩ rằng thiên hạ không có ai giỏi âm nhạc bằng mình. Một tối mùa thu, khi Bá Nha cùng quân lính đi thuyền đến cửa sông Hán Dương, ông cho dừng thuyền ven bờ, mang đàn ra gảy.

2

Tiếng đàn của Bá Nha trầm bổng vang xa, bóng cây đàn đứt một dây. Bá Nha đoán có người nghe trộm, ông bước ra mạn thuyền hỏi lớn:

- Ai là người nghe đàn của ta, xin hãy xuất hiện.

Từ trên bờ, một chàng trai bước ra và lên tiếng:

- Xin đại nhân thứ lỗi, tôi đi kiếm củi về muộn, thấy tiếng đàn hay quá nên dừng lại lắng nghe.

3

Bá Nha cười vang, cố ý coi thường, rồi hỏi:

- Người tiểu phu kia, nếu biết nghe đàn, có biết ta vừa gảy khúc nhạc gì không?

- Đại nhân vừa tấu bản *Khống Tử* khúc *thương Nhan Hối*.

Ngạc nhiên vì thấy một người ở rừng núi am hiểu về âm nhạc, Bá Nha liền mời chàng trai xuống thuyền. Đó là Tử Kỳ, một danh sĩ ẩn dật nhà ở gần núi Mã Yên.

Nội dung thường thức âm nhạc gồm tìm hiểu về một nhạc cụ của Việt Nam là đàn nhị, tìm hiểu một nhạc cụ nước ngoài là đàn violon; nghe một câu chuyện của Việt Nam là *Bay xa cùng âm nhạc*, nghe một câu chuyện nước ngoài là *Bá Nha và Tử Kỳ*.

Như vậy, nội dung của sách đảm bảo sự hài hòa giữa những nội dung của Việt Nam và nước ngoài, vừa có sự kế thừa, vừa có sự đổi mới, đảm bảo tính phù hợp, khả thi, giúp HS phát triển được năng lực âm nhạc và những phẩm chất tốt đẹp.

Nghe hát mẫu   Hát với tình cảm tha thiết

Tập hát   Hát với nhạc đệm

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Gió vờn cánh hoa bay dưới trời, đàn bướm xinh dạo chơi...

♥ Trình bày bài hát theo hình thức tốp ca kết hợp vận động phụ họa

?
 • Ước mơ của bạn nhỏ trong bài hát là gì?
 • Vẽ bức tranh về ước mơ của em.

Đặc điểm thứ ba: Hình thức đẹp

- Bản nhạc, kên hình và kên chữ trong sách được trình bày hài hòa và có tính thẩm mỹ cao.
- Kên hình là một phần của nội dung dạy học, giúp HS nâng cao khả năng tương tác và tự học.
- Hình vẽ trong sách gần gũi với thiên nhiên và gắn với các vùng miền khác nhau như: khung cảnh ở thành phố, nông thôn, miền núi, biển đảo.
- Một số hình vẽ thể hiện được các bạn nhỏ trong trang phục đặc trưng ở miền núi phía Bắc, Tây Nguyên và Nam Bộ, giúp học sinh được trải nghiệm những bối cảnh học tập đa dạng.

♥ Hát kết hợp gõ đệm

♥ Trình bày bài hát theo hình thức song ca hoặc tốp ca

- Nêu cảm nhận của em về bài hát.
- Em nên làm gì để thể hiện lòng biết ơn thầy cô?

Đặc điểm thứ tư: Phương pháp dạy học tích cực

Sách thiết kế đa dạng hóa hoạt động học tập, lựa chọn các hoạt động phù hợp với sở thích và nhận thức của học sinh tiểu học như: chơi các trò chơi, nghe kể chuyện, vận động tích cực,...

Sách chú trọng những hoạt động âm nhạc đặc thù như thực hành, luyện tập, cảm thụ, ứng dụng và sáng tạo,... đồng thời vận dụng những phương pháp dạy học phù hợp với xu thế giáo dục của các nước tiên tiến như: nghe nhạc kết hợp vận động; thể hiện tiết tấu bằng động tác cơ thể,... để giúp HS được học Âm nhạc với sự phong phú về nội dung và hình thức.

Mang cuộc sống vào bài học

Đưa bài học vào cuộc sống

Mở đầu

♥ Khám phá bức tranh và kể tên những nhạc cụ mà em biết.

Mang cuộc sống vào bài học

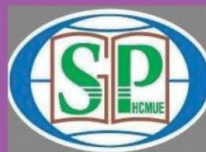
Đưa bài học vào cuộc sống

Đặc điểm thứ năm: Thiết kế theo hướng mở

Theo tinh thần "Mang cuộc sống vào bài học-Đưa bài học vào cuộc sống" của bộ sách Cánh Diều, sách Âm nhạc 4 giúp HS được trải nghiệm những hoạt động gần gũi với đời sống, thông qua những bài tập rất thú vị và sinh động như: Khám phá bức tranh và kể tên những nhạc cụ; Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ; Sáng tạo động tác phụ họa cho bài hát; Tự làm nhạc cụ gõ đơn giản; Đặt lời cho bài đọc nhạc theo nhóm; Dùng cốc nhựa làm nhạc cụ gõ để đệm cho bài hát,...

MANG CUỘC SỐNG VÀO BÀI HỌC
ĐƯA BÀI HỌC VÀO CUỘC SỐNG

XIN CHÂN THÀNH CẢM ƠN!